

UC Leuven
Limburg

MOVING MINDS

De leraar in beeld: portretteren als methodologie

Sabine Dierick & Ilse Geerinck

- Denk eens terug aan een leraar die jou echt **geïnspireerd** heeft- je echt is bijgebleven.
- Wat maakte hem of haar tot een **goede leraar**?

- Als je dit portret leest...
....krijg je dan een **beeld** van **leraarschap**?

Waarin **toont** zich dan leraarschap?

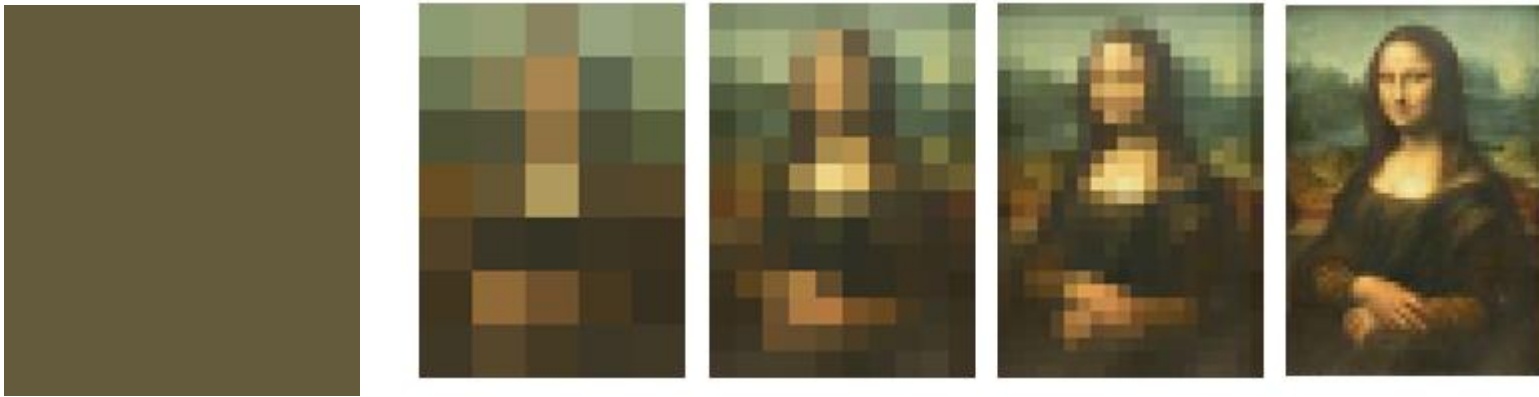
Essentie van leraarschap

“Er is een verborgen dimensie, tegelijk zeer persoonlijk maar ook universeel, die raakt aan het hart van het lesgeven. Het is een soort trilling eigen aan het leraarschap. En dat is niet te herleiden tot een lijst van noodzakelijke competenties. Net zoals de klank van een viool niet valt af te leiden uit de technische conceptie van het instrument. Natuurlijk moet een viool goed gemaakt zijn en het liefst spelen we op een Stradivarius. Maar een excellente viool zonder een begaafd violist en de aandacht van een publiek is niet meer dan een decoratiestuk. Zo ook een lijst van competenties die niet is bezield door een project.”

(P. Meirieu, (2005), *Lettre à un jeune professeur*, p. 9 (vertaling Piet Raes)

Beeldvorming student als het verzamelen van pixels

De student toont zich...krijgt de kans om zich te tonen

- op verschillende momenten
- in verschillende contexten
- in relatie met verschillende personen

https://www.ucll.be/sites/default/files/documents/lerarenopleiding/BAKO_BALO_Hasselt/Begeleiden_en_beoordelen/2017-2018/BALO_PORTRETTEEN/170926_portretten-balo.pdf

1 BALO

Unvoidence

VOIDENCE

GOED

2 BALO

3 BALO

Een portret doet recht aan leraarschap

- **Leraarschap** drukt zich uit als **een ervaring**: *Je kan niet zeggen dat een leraar gericht is op kinderen zonder te beschrijven op welke manier hij met kennis van zaken spreekt en zijn hele zijn daarin betrokken is. **Pas in die interactie en relatie toont zich leraarschap (subjectiverend)***
- maakt in alle **soberheid** helder wat in het beroepsprofiel staat **(wekt tot leven)**
- door het werken met portretten willen we de **complexiteit** én **eigenheid** van (elk) leraarschap vatten -> een portret laat de **eigen kleur** van elke startende leraar naar boven komen.

Een goed portret vraagt:

1. **context**gericht kijken en werken:

- studenten zien en begrijpen door in interactie te gaan...relatie aangaan
- context meenemen: de context is belangrijk om de ervaring te begrijpen; waarom de persoon zo handelt

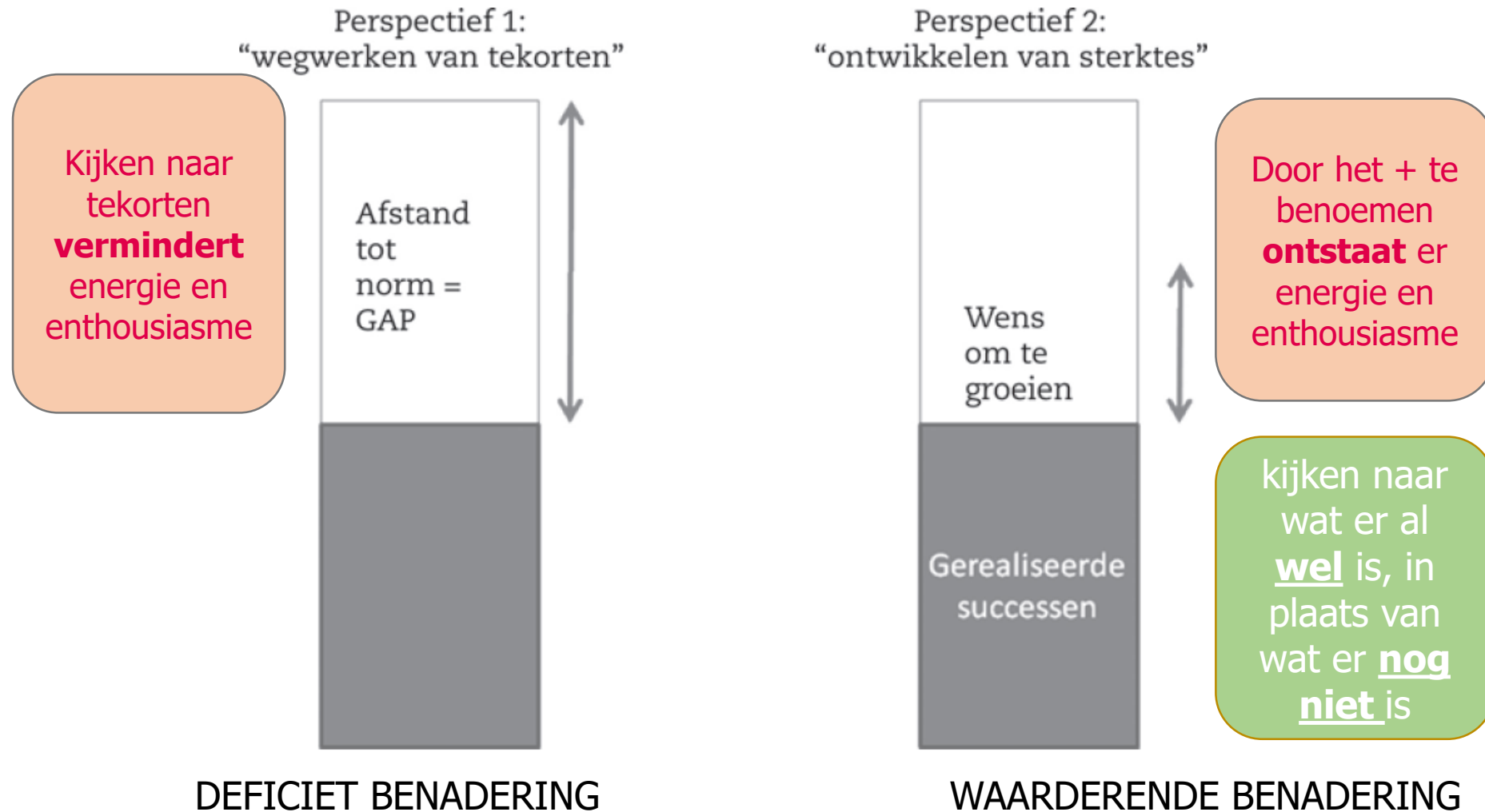
2. **open** en **aandachtig** kijken-> **waarderend**

3. **breed** kijken en **evalueren** in verschillende contexten en vanuit verschillende perspectieven

4. **holistisch** kijken naar het groter geheel, ingaan op de zaken waar het echt op aankomt (en niet de details); patronen/trekken zien en dit naar voren brengen...

Open en aandachtig kijken

Els kent haar kinderen. Spontaan begint ze te vertellen over de eigenheid van elk kind en hoe ze inspeelt op wat elk kind nodig heeft. Haar kracht is om kinderen te doen geloven in zichzelf, ze laat kinderen schitteren. Els is zich heel bewust van haar rol als opvoeder en motiveert wat ze doet vanuit wat ze kinderen wil bijbrengen voor later: zelfstandigheid, eigenheid, respect,... zelfwaarde.

- Ze stimuleert hen tot zelf denken, zelf oplossingen zoeken...ze luistert echt naar kinderen, naar wat hen boeit en waar ze graag mee willen bezig zijn en bouwt hierop verder. Ze werkt tijdens haar stage rond kunst en heeft heel wat boeken rond kunstenaars meegebracht. Je merkt dat kinderen hierdoor geboeid zijn. Ze bladeren in de boeken en komen zelf met ideeën over wat ze willen maken. Els speelt hier goed op in. Mohammed was gefascineerd door de schilder Mondriaan en wilde graag een Mondriaans kleed maken want het kleed van de pop was vuil. Els heeft een wit T-shirt achter de hand en stiften en helpt hem op weg bij het uitwerken van zijn idee. Dit is één van de vele voorbeelden die er zich voordoen in de klas op het moment van mijn bezoek. Els vindt het belangrijk dat elk kind vanuit zijn eigenheid benaderd en gestimuleerd wordt en bekrachtigt kinderen in wat ze maken, kunnen, in wie ze zijn.

Portretteren als evaluatiemethode

is een manier om het leren en ontwikkelen van studenten zinvol **op te volgen en te begeleiden...**

- ...geeft *betekenisvolle* informatie...
-zet aan tot *gesprek*...maakt bespreekbaar
- ... is *transparant* en *eerlijk*....*waardierend*....
- ...studenten kunnen zich spiegelen, is herkenbaar (*resoneert*) maar *daagt* ook uit... *inspireert* en *motiveert*

is een **eerlijke** en **betrouwbare** manier van beoordelen door brede beeldvorming (geen verrassing meer)